

LDL-KOLESTEROOL PLASMAS

Lühend	P-LDL-Chol
Mõiste	<p>Madala tihedusega lipoproteiinid (LDL) on kolesteroolirikamad kui muud lipoproteiinid ning sisaldavad apolipoproteiin B-d (ApoB). LDL põhifunktsiooniks on kolesterooli transport perifeersetesse kudedesse. Enim on LDL retseptoreid maksas ja neerupealistes, kus toimub sapphapete ja steroidide biosüntees kolesteroolist. Võivad läbida endoteeli barjääri, eriti endoteeli düsfunktsiooni korral, kinnituda arteri seinale ja vallandada seal protsessid, mis viivad lipiidide deponeerumisele ja ateroomi tekkele. Madala tihedusega lipoproteiinidel on võtmeroll ateroskleroosi ja eriti koronaarateroskleroosi põhjustamisel ja kulu mõjutamisel.</p>
Näidustused	<ul style="list-style-type: none"> ▪ kardiovaskulaarse riski hindamine ▪ düslipoproteineemiate diagnoosimine ▪ lipiidelangetava ravi efekti hindamine
Proovivõtu vahendid	Geeli ja liitiumhepariiniga katsuti
Materjali säilivus ja transport	Plasma: 20–25 °C 1 päev, 2–8 °C 7 päeva, –20 °C 3 kuud Juhul kui proovimaterjali ei saa kohe laborisse saata, tuleb plasma eraldada.
Teostamise aeg ja koht	Iga päev, kliinilise keemia labor, Ravi 18
Meetod	Ensümaatiline kolorimeetria
Referentsvahemikud	<3,0 mmol/l
Tõlgendus	<p>LDL-Chol↑</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ perekondlik hüperkolesteroleemia ▪ <i>diabetes mellitus</i> ▪ küllastunud rasvhapete liig dieedis ▪ maksa- ja neeruhaigused ▪ rasedus <p>Segavad tegurid: maksahaigused, IgM gammopaatia,</p>
Konsultatsioon	Piret Kedars, Vaike Viia, Svetlana Norman
HK hinnakirja koodid	66105
Kirjandus	<ol style="list-style-type: none"> 1. ESC/EAS Guidelines for the management of dyslipidaemias: lipid modification to reduce cardiovascular risk 2019 2. Langlois et al.: Quantifying atherogenic lipoproteins: consensus-based recommendations Clin Chem Lab Med 2020; 58(4): 496–517 3. M. Zilmer, A. Rehema jt. Inimkeha põhilised biomolekulid (meditsiiniliselt tähtsamad ülesanded). Inimorganismi metabolism (biokemism ja kliinilised aspektid) 2015 4. https://www.lipidhome.co.uk/ 5. Roche cobas LDL_C reagenti kasutusjuhend 2016-04
Koostaja	Piret Kedars